

Sadržaj

Sadržaj	iii
1. poglavlje	1
Predmet i osnove upravnog prava	
<i>Mario Rašić, mag. iur.</i>	
1. Pojam, sadržaj i razvoj	3
2. Odnos upravnog prava prema drugim granama prava	6
3. Izvori upravnog prava	7
4. Podjela upravnog prava na upravno materijalno i upravno procesno pravo	12
5. Uloga države i javnih tijela u stvaranju i primjeni upravnog prava	15
5.1. Odnos državne uprave i Hrvatskoga sabora	15
5.2. Odnosi unutar sustava državne uprave, državne uprave s javnopravnim tijelima i nezavisnim regulatornim agencijama	21
5.3. Odnos državne uprave i nezavisnih regulatornih agencija	22
5.4. Jamstva sudske kontrole: sustav upravnog sudovanja u RH i uloga Ustavnog suda	23
6. Adresati upravnopravnih normi	26
6.1. Osobna stanja građana	26
6.2. Državljanstvo i stranci	30
6.3. Pravne osobe kao adresati upravnopravnih normi	34
2. poglavlje	37
Sustav državne uprave u Republici Hrvatskoj – ustrojstvo i unutarnji odnosi	
<i>mr. sc. Helena Majić</i>	
Uvod	39
1. Sustav središnje državne uprave u Republici Hrvatskoj	40
1.1. Ustavne osnove ustrojstva sustava središnje državne uprave	40
1.2. Tijela središnje državne uprave	41
1.2.1. Ministarstva	43

1.2.2. Državni uredi	44
1.2.3. Državne upravne organizacije	45
1.2.4. Uredi državne uprave u tijelima jedinica lokalne i područne samouprave i ispostave	45
2. Tko obavlja poslove državne uprave u tijelima središnje državne uprave	46
3. Načela na kojima se temelji sustav središnje državne uprave	47
4. Načela i pravila o postupanju i odnosu tijela središnje državne uprave prema građanima	48
5. Poslovi državne uprave	50
6. Lokalna i područna (regionalna) samouprava	53
6.1. Europske i ustavne osnove uređenja sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave	53
6.2. Sustav jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj	55
6.3. Tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	57
6.3.1. Predstavnička tijela	57
6.3.2. Izvršna tijela	58
6.3.3. Upravna tijela jedinica lokalne i područne samouprave	61
6.4. Neposredno sudjelovanje građana u odlučivanju – lokalni referendum	62
6.5. Akti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	63
6.6. Nadzor nad zakonitosti postupanja i aktima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	65
6.7. Raspuštanje tijela jedinica lokalne i područne samouprave	66
6.8. Delegacija upravnog djelokruga tijela središnje državne uprave na jedinice lokalne i područne samouprave i nadzor nad izvršavanjem prenesenog djelokruga	67
7. Službenički odnosi	68
7.1. Službenički odnosi u tijelima središnje državne uprave	68
7.2. Upravljanje ljudskim potencijalom u tijelima središnje državne uprave	69
7.2.1. Planiranje radnih mjesta i zapošljavanja	69
7.2.1. Uvjeti koje kandidati moraju ispunjavati radi prijma u državnu službu	71

7.3. Popunjavanje radnih mjesta u tijelima središnje državne uprave	72
7.4. Prava državnih službenika	80
7.5. Dužnosti državnih službenika	81
7.6. Odgovornost za povrede službene dužnosti i postupak zbog povrede službene dužnosti	85
7.7. Prestanak državne službe	89
7.8. Položaj službenika u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	90

3. poglavlje **95**

Upravni postupak prema zakonu o općem upravnom postupku

mr. sc. Ivan Šprajc

1. Zakon o općem upravnom postupku i njegova primjena	97
1.1. Značenje Zakona o općem upravnom postupku (dalje ZUP)	97
1.2. Primjena ZUP-a; obveznici te načini primjene	97
2. Temeljna načela zakona o općem upravnom postupku	101
2.1. Načela upravnog postupka – uvod te pojedina načela	101
3. Nadležnost u upravnom postupku	105
3.1. Nadležnost – pojam i vrste nadležnosti; sukob nadležnosti i jedinstveno upravno mjesto	105
4. Stranka i njezino sudjelovanje u upravnom postupku	111
4.1. Stranka u upravnom postupku – vrste stranaka, sposobnost biti stranka u upravnom postupku, prestanak postojanja stranke	111
4.1.1. Sudjelovanje stranke u upravnom postupku	113
5. Zastupanje stranke u upravnom postupku	116
5.1. Zastupanje stranaka u upravnom postupku	116
6. Komuniciranje stranaka i nadležnih tijela u upravnom postupku	121
6.1. Komuniciranje između stranaka i nadležnih tijela u upravnom postupku	121
6.1.1. Od stranke prema javnopravnom tijelu – podnesci	122
6.1.2. Od javnopravnog tijela prema stranci – pismena; osnove dostavljanja	124
7. Pokretanje upravnog postupka	128

7.1. Pokretanje upravnog postupka – načela oficioznosti i dispozitivnosti	128
7.1.1. Načela oficioznosti i dispozitivnosti u tijeku upravnog postupka	130
8. Prvostupanjski upravni postupak: dokazni postupak	133
8.1. Prvostupanjski upravni postupak – uvod	134
8.1.1. Ispitni postupak ili neposredno rješavanje	134
8.1.2. Dokazni postupak i dokazna sredstva (dokazi); osnove	135
8.1.3. Pojedina dokazna sredstva (dokazi)	137
9. Osnovne odluke u upravnom postupku; rješenje i zaključak	142
9.1. Rješenje i zaključak – uvod	142
9.1.1. Rješenje	143
9.1.2. Formalni zahtjevi ZUP-a glede rješenja	145
9.1.3. Zaključak; osnove	146
10. Žalba i prigovor kao redoviti pravni lijekovi u upravnom postupku	150
10.1. Redoviti pravni lijekovi u upravnom postupku – uvod	151
10.1.1. Žalba; osnove	151
10.1.2. Prigovor; osnove	154
11. Izvanredni pravni lijekovi u upravnom postupku	156
11.1. Izvanredni pravni lijekovi; osnove	156
12. Izvršenje u upravnom postupku	164
12.1. Izvršenje kao stadij upravnog postupka	164
13. Upravni ugovori	169
13.1. Upravni ugovori – novi institut u ZUP-u	169
14. Posebni oblici pravne zaštite u ZUP-u	173
14.1. Novi oblici pravne zaštite u ZUP-u	173
14.1.1. Zaštita od postupanja javnopravnih tijela	173
14.1.2. Zaštita od postupanja pružatelja javnih usluga	174
15. Izdavanje potvrda u upravnom postupku	176
15.1. Potvrde u upravnom postupku; vrste, status, postupak izdavanja	176
15.1.1. Potvrde utemeljene na službenoj evidenciji	177
15.1.2. Potvrde neutemeljene na službenoj evidenciji	177

4. poglavlje	181
Porezni postupak u Republici Hrvatskoj	
<i>prof. dr. sc. Nikola Mijatović</i>	
1. Porezni postupak kao dio poreznog prava	183
2. Zadaća općeg poreznog zakona i potreba primjene drugih propisa	184
3. Struktura općeg poreznog zakona	185
3.1. Osnovne odredbe – predmet reguliranja	185
3.2. Načela oporezivanja	186
3.3. Porezno-pravni odnos	188
3.4. Porezno-dužnički odnos	190
3.4.1. Opće odredbe – prava i obveze iz porezno-dužničkog odnosa	190
3.4.2. Odredbe o odgovornosti	191
3.4.3. Gospodarska cjelina i njezina procjena	192
3.4.4. Mjesna određenost poreznog obveznika	192
3.5. Opće postupovne odredbe	193
3.5.1. Nadležnost	193
3.5.2. Porezni akti u poreznom postupku	194
3.5.2.1. Porezno rješenje	194
3.5.2.2. Privremeno porezno rješenje	195
3.5.3. Poslovne knjige i evidencije poreznih obveznika	196
3.5.4. Sudjelovanje poreznih obveznika u utvrđivanju činjeničnog stanja	197
3.5.5. Porezna prijava	198
3.5.6. Utvrđivanje činjenica u poreznom postupku	198
3.5.6.1. Vještačenje	199
3.5.6.2. Očevid	199
3.5.6.3. Uskrata obavijesti	199
3.5.6.4. Teret dokaza	200
3.5.6.6. Produljenje roka	201
3.5.6.7. Povrat u prijašnje stanje	201
3.5.7. Utvrđivanje poreza	202
3.5.7.1. Porezno rješenje	202
3.5.7.2. Upravni ugovor	202
3.5.7.3. Porezna nagodba	203
3.5.8. Porezna zastara	204
3.5.9. Pravna pomoć u poreznim stvarima	206

3.5.10. Porezni nadzor	206
3.5.10.1. Ovlaštene osobe i dopustivost poreznog nadzora	207
3.5.10.2. Predmet i odabir poreznih obveznika za porezni nadzor	207
3.5.10.3. Tijek poreznog nadzora	208
3.5.11. Plaćanje poreza i kamata po osnovi poreza	209
3.5.12. Sredstva osiguranja naplate poreznog duga	210
3.6. Ovršni postupak	211
3.6.1. Opće odredbe	211
3.6.2. Načela provođenja ovrhe	212
3.6.3. Sudionici ovrhe	212
3.6.4. Obustava ovrhe i otpis dospjelog poreznog duga	213
3.6.5. Oblici provođenja ovrhe	214
3.7. Žalba kao redovni pravni lijek u poreznim stvarima	214
3.7.1. Dopustivost i pravo na podnošenje žalbe	215
3.7.2. Žalbeni rok	215
3.7.3. Sudionici žalbenog postupka	215
3.7.4. Postupak podnošenja i sastavni dijelovi žalbe	216
3.7.5. Mogući pravni učinci žalbe	217
3.7.6. Postupanje prvostupanjskog i drugostupanjskog poreznog tijela povodom žalbe	219
3.7.7. Rok za donošenje rješenja povodom žalbe	219
3.8. Administrativna suradnja između država članica europske unije na području poreza	220
3.9. Prekršajne odredbe	220

5. poglavlje

223

Javna nabava

doc. dr. sc. Goran Vojković

1. Javna nabava	225
1.1 Uvodno o javnoj nabavi	225
1.2. Važnost javne nabave	225
1.3. Složenost javne nabave	226
1.4. Propisi o javnoj nabavi	227
2. Postupak javne nabave sukladno Zakonu o javnoj nabavi	230
2.1. Temeljni pojmovi javne nabave	230
2.2. Načela javne nabave	231
2.3. Obveznici primjene Zakona o javnoj nabavi	232

2.3.1. Javni naručitelji	232
2.3.2. Sektorski naručitelji	233
2.3.3. Ugovori koje javni naručitelji subvencioniraju ili sufinanciraju s više od 50%	233
2.4. Primjena Zakona o javnoj nabavi i izuzeci od primjene	234
2.5. Plan nabave	238
2.6. Odabir postupka javne nabave	239
2.7. Objave javne nabave	240
2.8. Komunikacija u postupku javne nabave	241
2.9. Rokovi u sustavu javne nabave	242
2.10. Tijek postupka javne nabave	245
2.10.1. Tijek otvorenog postupka javne nabave	245
2.10.2. Tijek ograničenog postupka javne nabave	246
2.11. Nepravilna, neprihvatljiva i neprikladna ponuda	247
2.12. Sposobnost gospodarskih subjekata	247
2.12.1. Uvodno o sposobnosti gospodarskih subjekata	247
2.12.2. Pravna i poslovna sposobnost	248
2.12.3. Financijska sposobnost	249
2.12.4. Tehnička i stručna sposobnost	249
2.12.5. Razlozi isključenja gospodarskih subjekata	250
2.13. Predmet nabave	251
2.14. Kriteriji za odabir ponude	252
2.14.1. Ponuda	253
2.14.2. Postupanje naručitelja nakon zaprimanja ponude	256
2.15.3. Postupak pregleda i ocjene ponuda	257
2.15.4. Donošenje odluke o odabiru i rok mirovanja	258
2.16. Poništenje postupka javne nabave	260
2.17. Izvršenje ugovora o javnoj nabavi	261
2.18. Pravna zaštita u postupku javne nabave	261
3 Zaključno o javnoj nabavi	246

Pravni režim koncesija u Republici Hrvatskoj

1. Gospodarski razlozi uvođenja instituta koncesija	267
2. Opći pravni okvir i pojmovi sustava koncesija u Republici Hrvatskoj	369

3. Pripremanje postupka dodjele koncesije	272
4. Postupak dodjele koncesije	274
5. Pravna zaštita i prestanak koncesija	278

6. poglavlje **281**

Upravni spor i upravno sudovanje u Republici Hrvatskoj

Gordana Marušić Babić, dipl. iur.

1. Pojam upravnog spora – zakon o upravnim sporovima	283
2. Pojam javnopravnog tijela u upravnim sporovima	286
3. Predmet upravnog spora	287
3.1. Ocjena zakonitosti pojedinačne odluke	288
3.1.1. Pretpostavke za pokretanje spora	288
3.1.2. Tužbeni zahtjev	289
3.2. Ocjena zakonitosti postupanja javnopravnog tijela	290
3.2.1. Pretpostavke za pokretanje spora	290
3.2.2. Tužbeni zahtjev	291
3.3. Ocjena zakonitosti propuštanja javnopravnog tijela iz područja upravnog prava da odluči o pravu, obvezi ili pravnom interesu ili redovitom pravnom lijeku stranke, odnosno da postupi prema propisu	291
3.3.1. Pretpostavke za pokretanje spora	291
3.3.2. Tužbeni zahtjev	292
3.4. Ocjena zakonitosti sklapanja, raskidanja i izvršavanja upravnog ugovora	292
3.5. Ocjena zakonitosti općeg akta	293
4. Iznimke od vođenja upravnog spora	294
5. Načela upravnog sudovanja	295
5.1. Načelo zakonitosti (članak 5.)	295
5.2. Načelo izjašnjavanja stranke (članak 6.)	295
5.3. Načelo usmene rasprave	296
5.4. Načelo učinkovitosti (članak 8.)	297
5.5. Načelo pomoći neukoj stranci	297
6. Ustrojstvo i nadležnost upravnih sudova	297
6.1. Ustrojstvo	298
6.2. Stvarna nadležnost (članak 12.)	298
6.3. Mjesna nadležnost	299

6.4. Sastav suda	299
7. Stranke u upravnom sporu	300
7.1. Tužitelj	300
7.2. Tuženik	301
7.3. Zainteresirana osoba	301
7.4. Poduzimanje postupovnih radnji i zastupanje stranaka (članak 20. i 21.)	302
7.4.1. Poduzimanje radnji tužitelja i zainteresirane osobe	302
7.4.2. Zastupanje tužitelja i zainteresirane osobe	302
7.4.3. Poduzimanje radnji tuženika	303
8. Pokretanje upravnog spora	304
8.1. Tužba	304
8.2. Odogodni učinak tužbe	307
8.3. Postupanje suda po tužbi	307
8.4. Raspolaganja stranaka tužbom i tužbenim zahtjevom	308
9. Odluke suda u upravnom sporu	309
9.1. Rješenje	309
9.1.1. Odlučivanje o prethodnom pitanju	310
9.1.2. Rješenje o privremenoj mjeri	310
9.1.3. Prekid upravnog spora	310
9.2. Presuda	311
9.2.1. Utvrđivanje činjeničnog stanja u sporu	312
9.2.2. Ogledni spor	312
9.2.3. Odlučivanje o osnovanosti tužbenog zahtjeva	313
9.2.4. Pravomoćnost i obveznost presude	315
9.3. Sudska nagodba	315
10. Pravni lijekovi u upravnim sporovima	316
10.1. Žalba	316
10.2. Izvanredni pravni lijekovi	318
10.2.1. Obnova spora	318
10.2.2. Zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude	320
10.3. Izvršenje presuda	320
10.3.1. Izvršnost sudskih odluka	320
10.3.2. Postupak izvršenja	320
11. Ocjena zakonitosti općih akata	321

7. poglavlje**325****Europsko upravno pravo***doc. dr. sc. Goran Vojković*

1. Od nacionalnog prema pravu Europske unije	327
2. Načela upravnog prava Europske unije	329
3. Prava građana Unije sukladno Povelji o temeljnim pravima Europske unije	331
3.1. Uvodno o pravima građana Unije	331
3.2. Definicija građana Unije	332
3.3. Pravo glasovati i biti biran na EU i lokalnim izborima	333
3.4. Europski izbori	333
3.5. Lokalni izbori	334
3.6. Pravo na dobru upravu	335
3.7. Pravo pristupa dokumentima	337
3.8. Pravo na podnošenje peticije	340
3.9. Sloboda kretanja i boravka	342
3.10. Diplomatska i konzularna zaštita	343
3.11. Europska građanska inicijativa	344